Àlgebra Multilineal i Geometria

FME, UPC

Entregable 1

Rang de formes bilineals

Sigui E un **k**-espai vectorial de dimensió n i sigui $f \in \mathcal{S}_2(E)$ un 2-tensor covariant (o forma bilineal). Fixem $\mathcal{B} = \{e_1, \dots, e_n\}$ una base d'E i sigui $A = M_B(f)$.

Definició. Direm que el tensor f té rang m (rang(f) = m) si i només si existeixen $u^1, \ldots, u^m, v^1, \ldots, v^m \in E^*$ tals que

$$f = \mathbf{u}^1 \otimes \mathbf{v}^1 + \mathbf{u}^2 \otimes \mathbf{v}^2 + \dots + \mathbf{u}^m \otimes \mathbf{v}^m \tag{*}$$

i m és el nombre mínim de parelles de vectors amb la que es pot fer una descomposició com (*). A una descomposició com aquesta que compleixi que $m = \operatorname{rang}(f)$ l'anomenarem descomposició minimal en tensors de rang 1.

- 1. Si tenim una descomposició minimal (*), demostreu que els vectors $\{\boldsymbol{u}^1,...,\boldsymbol{u}^m\}$ són l.i. i els vectors $\{\boldsymbol{v}^1,...,\boldsymbol{v}^m\}$ també. Deduïu que rang $(f) \leq n = \dim E$.
- **2.** Amb n = 3, considereu $u_{\mathcal{B}^*} = (1, 2, 3)^t$ i $v_{\mathcal{B}^*} = (2, 1, 5)^t$. Calculeu $A = M_B(u \otimes v)$.
- 3. Sigui $A = M_B(f) = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 7 \\ 2 & 6 & 14 \\ 4 & 12 & 28 \end{pmatrix}$. Demostreu que f es pot escriure com a $f = \boldsymbol{u}' \otimes \boldsymbol{v}'$ trobant la descomposició explícitament.

Dels dos apartats anteriors es fàcil generalitzar que els tensors de rang 1 tenen matrius de rang 1 i viceversa. Aquest és un resultat general:

- **4.** Demostreu que per a qualsevol forma bilineal f es té que $\operatorname{rang}(f) = \operatorname{rang}(A)$. Doneu un mètode explícit per a trobar una descomposició minimal de f en tensors de rang 1 a partir de la matriu. Doneu un exemple no trivial amb n=3.
- 5. Suposem $\mathbf{k} = \mathbb{R}$ i dotem l'espai vectorial E d'un producte escalar \langle , \rangle . Suposem que \mathcal{B} és una base ortonormal. Doneu un mètode per tal de trobar una descomposició minimal de f en tensors de rang 1 tals que $\{\boldsymbol{u}^1,\ldots,\boldsymbol{u}^m\}$ siguin vectors ortogonals i $\{\boldsymbol{v}^1,\ldots,\boldsymbol{v}^m\}$ també siguin ortogonals (Indicació: utilitzeu la SVD de la matriu A). Apliqueu-ho al mateix exemple de l'apartat anterior.
- 6. En les mateixes hipòtesis de l'apartat anterior, suposem que f és una forma bilineal simètrica $(f \in \mathcal{S}_2(E))$. Demostreu que es pot trobar una descomposició minimal de f amb els vectors $\mathbf{v}^i = \pm \mathbf{u}^i$, essent també els vectors $\{\mathbf{u}^1, \dots, \mathbf{u}^m\}$ ortogonals. Trobeu la

descomposició quan $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{pmatrix}$.

7. Generalitzeu la definició de rang d'un 2-tensor covariant a un p-tensor covariant i proveu que per a un tensor $f \in \mathcal{T}_p(E)$, rang $f \leq n^p$.